

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ. Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա.
ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶԸ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ
ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ
(15 ապրիլ 1990 թ.)

«Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ. ամեն»:
«Քրիստոս յարեալ ի յնեղոց», ձեզ և մեզ մեծ սուտիս:

Սիրեցեալ հաւատացեալներ Մեր ի Հայաստան և ի սփռու աշխարհի,
Այսօր Ամենայն Հայոց Սուրբ Եւփածմեն, բերում ենք բոլորիդ հրաշալի ամենիսը թէ՛ ճշմարտապէս «յարեալ Քրիստոս ի մեղոց և մեզ գկեանս պարգևաց»:

Այսօր լուսաւորում են աշխարհի բոլոր հորիզոնները Սուրբ Յարութեան շնորհներով, զի Քրիստոսի ամենափրկիչ սուտիսը գովերգում են երկնքի հրեշտակները, իսկ երկրի վրայ փառաբանում են բոլոր յուսացեալ մարդկանց հոգիները:

Այսօրուայ տօնը մեր խորտեում արթնացնում է այն անասելի ուխտութիւնը զոր ապրեցին իդարեր կանայք, Յիսուսի դատարկ գերեզմանի առաջ: Արթնացնում է այն փրկարար յոյսը թէ՛ «որպէս Ադաման ամենեքին մեռանին, նոյնպէս և Քրիստոսով ամենեքեան կենդանացին» (Ա. Կորնթ. ԺԵ 22):

Մեր յոյսը մնալով հանդերձ յարուցեալն Քրիստոս, այսօր չենք կարող չտեսնել այն վերիվայրումները, այն փոթորիկները որ կուտակում են աշխարհի ճանապարհների վրայ: Հետգնետ զգալի է դառնում թէ մեր երկրագունդը գլորում է դէպի ոլորտը աւելի տագնապալի իրավիճակների, յի ամեն տեսակի անճախատեւելի հեռանկարներով:

Յաճախ մղում ենք մտածելու թէ մեր օրերի մարդկութիւնը չի կարող ինքն իրեն դեկավարել բաւարար իմաստութեամբ: Ներկան անապահով է, իսկ ապագան՝ անորոշ: Դէպի ո՞ւր է գնում մարդկային աշխարհը...:

Այս կացութեանց առաջ կանգնած, արդեօք ժամանակը չէ՞ որ հիմ

խոստումներից յուսախաբ բազմությունները, իրենց դեմքը դարձնեն դեպի դատարկ գերեզմանը Յիսուսի, դեպի լույսերը այդ գերեզմանից ճառագող: Մեր աղերսն է այսօր, որ Քրիստոս նոր լույս սփռի մեր օրերի՝ նոր ուղիներ որոնող մարդկության վրայ, զի նա յաւէտ մնում է «ճանապարհ, ճշմարտութիւն և կեանք» (Յովհ. ԺԴ 6):

Մեր օրերի ալեկոծ աշխարհի ջրերի վրայ նաւարկում է նաև մեր փոքրը ազգի դիրաբեկ նաւը ի Հայաստան, ուր գոյատևում է մեր ժողովրդի մայր զանգուածը: Հայաստան, քար ու լոյս մեր աշխարհը, ուր հայերը ապրում են ու մաքառում իրենց նախնեաց քրիստոնէական հաւատքով, իրենց ազգային ինքնութեան գիտակցութեան նոր զարթոնքով, իրենց կապոյտ երազանքներով, իրենց՝ ինքնիշխան ու ազատ ապրելու կամքով:

Քրիստոսի Յարութիւնից յետոյ, Սուրբ Հոգւոյ էջքը հրեղէն լեզուներով՝ առաքելակերի ու ազգերի վրայ, խորհրդանշում է ոչ միայն գաղափարը՝ Եկեղեցւոյ մէջ բոլոր ազգերի միաւորման ու եղբայրութեան, այլև աստուածային կամքը և տնօրինումը՝ որ ազգութիւնների փոխադարձ սիրոյ միութեան մէջ, անաղարտ պահպանուի ամէն մի անհատ մարդու և ամէն մի ազգութեան ոգեկան ինքնութիւնը, շնորհուած բոլորին հաւասարապէս Սուրբ Հոգւոյ ճառագայթումով:

Այս դաւանանքը եղել է ու մնացել նաև մեր Մայր Եկեղեցու, մեր ազգային Եկեղեցու գոյատևան և պատմական զարգացման ուղին:

Քրիստոսի Եկեղեցին տիեզերական է, և Հայ Առաքելական Եկեղեցին իր ազգի սահմանների մէջ իրականացնում է այդ տիեզերականութիւնը ստեղծագործօրէն, իրեն յատուկ ազգային ինքնւորոյն ձևերի մէջ:

Զի իբրև ազգութիւն, այսինքն՝ իբրև ոգեկան, մշակութային և բարոյական գոյառում, մեր ժողովուրդը ծնունդ է առել ու կազմաւորուել Քրիստոսի Յարութեան լոյսի դրոշմամբ և պատմականօրէն մարմին խոել ու բխրեղացել, մեր ազգային Եկեղեցու ու ազգային մշակոյթի անկորնշէլի արժէքներով:

Բոլոր լոյսերի լուսաբացի այս զատկական առաւօտեան, երբ մեր ողջ ազգը ինք ևս, ի Հայաստան և յարտասահման, տառապում է արդարութեան ծարաւով, Մենք մեր աղօթքն ենք վերառաքում առ Փրկչին մեր Քրիստոս որ լուսաւորի նրա ճանապարհը և զօրացնի նրա զաւակների սիրտն ու հոգին իր կենարար Յարութեան շնորհներով, զի «Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան, զի նոքա յագեցին» (Մատթ. Ե 6):

Արդ, սիրեցեալ ժողովուրդ մեր, Փրկչին մեր Քրիստոսի լոյս յարութեամբ «հաւատով արդարացուած, խաղաղութիւն ունենանք Աստուծոյ հետ... այլև պարծենանք մեր նեղութիւնների մէջ ևս, քանզի գիտենք որ նեղութիւնները՝ համբերութիւն են բերում, համբերութիւնը՝ փորձ, փորձը՝ յոյս: Եւ ջոյսը երբեք չի ամաչեցնում, որովհետև Աստուծոյ սէրը սփռում է մեր սրտերում Սուրբ Հոգւոյ միջոցով» (Հռովմ. Ե 1—5):

Ենթոյն յարուցեալ Փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ. ամէն: